

Kunnskapsdepartementet

Sendt elektronisk

Deres ref.: 19/3307-
Vår ref.: 288640

Dato: 2. september 2019

Høring: Forslag til endringer i statsborgerloven og statsborgerforskriften – behandling av personopplysninger og automatiserte avgjørelser

1 INNLEDNING

Vi viser til departementets høringsbrev av 28. juni 2019 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonderer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for asyl- og utlendingsrett og lovutvalget for IKT og personvern. Lovutvalget for asyl- og utlendingsrett består av Olga Halvorsen (leder), Halvor Frihagen, Christian F. Galtung, Zulifqar Munir, Andre Møkkelgjerd, Emilie Westlye Refseth, Christel Reksten og Bjørn Skuggevik. Lovutvalget for IKT og personvern består av Thomas Olsen (leder), Christopher Sparre-Enger Clausen, Fred Richard Elsheim, Eirin Helen Hauvik, Jarle Roar Sæbø, Cecilie Wille Søvik og Malin Tønseth.

2 BEMERKNINGER

Advokatforeningen er positiv til de foreslåtte endringene og mener at det er viktig å sikre at statsborgerloven og forskriften gir et tilstrekkelig og klart rettslig grunnlag for behandling av personopplysninger, og at den ivaretar grunnleggende personvern hensyn, jf. EMK artikkel 8 nr. 1 og Grunnloven § 102.

Advokatforeningen støtter forslaget om at det skal fremgå uttrykkelig av statsborgerloven § 29 at behandlingen av personopplysninger må være «nødvendig» for å utøve myndighet eller utføre andre oppgaver etter loven. Samtidig er foreningen opptatt av at formuleringen «å utøve myndighet eller utføre andre oppgaver etter loven» ikke skal praktiseres for vidt.

Det knytter seg visse betenkeligheter til formuleringen «andre» i kombinasjon med formålet «nødvendig for å utøve myndighet eller utføre andre oppgaver etter loven» i forskriften § 13A-2. Advokatforeningen viser til at det ikke settes noen begrensninger knyttet til personkrets, utover nødvendighetskriteriet, og det kan stilles spørsmål om hvorvidt det kan være hensiktsmessig å foreta en nærmere avgrensning av personkretsen som bestemmelsen skal gjelde eller konkretisere hvilke legitime formål som må foreligge, for å unngå at den omfatter personer med svært fjern relasjon til den saken gjelder.

Likeledes mener Advokatforeningen det er betenkeligheter knyttet til viderebehandling til nye formål i den foreslåtte forskriftsbestemmelsen § 13A-5. Dette gjelder spørsmålet om hvor langt tilbake i tid man kan gå for å innhente personopplysninger fra tidligere saker, særlig når det er uforenlig med det opprinnelige formålet disse opplysningene ble innhentet for, samt hva som skal ligge til grunn for at ulike saker anses å oppfylle kriteriet om at de har en «forbindelse». Forslaget fremstår som lite transparent, uforutsigbart og svært inngripende. Advokatforeningen er derfor usikker på hvorvidt en slik bestemmelse vil oppfylle kravet til nødvendighet og forholdsmessighet i personvernforordningen. Bestemmelsen, slik den nå er utformet, skaper også uklarhet om hvordan personvernforordningens prinsipper om dataminimering og korrigering av uriktige opplysninger ivaretas.

Jens Johan Hjort
leder

Vennlig hilsen

Merete Smith
generalsekretær

Saksbehandler: Trude Molvik
tm@advokatforeningen.no